

Curs 2007-08 Codi :23151 Assignatura : Tecnologia Educativa

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Pedagogia, segon curs, primer i segon quadrimestre, 8 crèdits ECTS

Departament: Pedagogia Aplicada

Professors: Pere Marquès, Alejandra Bosco

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

LA TECNOLOGIA EDUCATIVA I LES TIC A LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

- 1- Conèixer les diferents aproximacions teòriques i els fonaments de la Tecnologia Educativa.
- 2- Promoure una postura personal crítica, autònoma i emancipadora davant l'ús dels medis de comunicació social, de la informàtica i de les telecomunicacions (TIC), valorant la seva significació i repercussions en l'actual "societat de la informació", especialment en els àmbits educatius.
- 3- Analitzar els canvis que s'estan produint en els centres educatius i en particular en els processos d'ensenyament i aprenentatge i de gestió amb la integració de les TIC.
DISSENY, DESENVOLUPAMENT I AVALUACIÓ DE MATERIALS EDUCATIUS MULTIMÈDIA I D'INTERVENCIÓ EDUCATIVES AMB SUPORT TIC.
- 4- Analitzar i avaluar els recursos tecnològics aplicables en educació i reflexionar sobre les seves possibilitats didàctiques i de gestió (funcions) en diversos contextos
- 5- Dissenyar i desenvolupar materials educatius multimèdia utilitzant diversos llenguatges i suports.
- 6- Dissenyar, desenvolupar i avaluar intervencions didàctiques amb suport tecnològic en un context educatiu concret

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

1r quadrimestre (grup sencer):

- 1.- La Tecnologia Educativa: conceptualització i evolució, fonts, línies d'investigació (obj.: 1)
- 2.- Perfils tecnològics de la "societat de la informació". Cap a un nou paradigma de l'ensenyament. L'educació informal al segle XXI (objectius: 2, 3)
- 3.- Els recursos didàctics: concepte, taxonomies, funcions, avaluació i ús contextualitzat (objectius: 4)
- 4.- Canvis als centres: cap a l'escola del futur. La qualitat i la innovació educativa a través de la integració de les TIC en els centres. Els recursos tecnològics en els entorns d'ensenyament i formació. (objectius: 3,6)
- 5.- Dels textos als hipertextos (objectius: 4)
- 6.- El llenguatge audiovisual. (objectius: 4)
- 7.- Els "mass media" i la cultura de la imatge (objectius: 4)
- 8.- El vídeo i altres audiovisuals en l'ensenyament. (objectius: 4)
- 9.- TIC com a instrument de gestió en els centres. Orientació d'alumnes. Organització dels recursos tecnològics. Centres de recursos (objectius: 3)

2º quadrimestre (amb desdoblament):

- 10.- La informàtica i el multimèdia educatiu. Conceptualització, avaluació, models d'utilització. (objectius: 4, 6)
- 11.- Disseny i producció de materials multimèdia per al ensenyament. (objectius: 5)
- 12.- Internet i les xarxes en educació. Conceptualització, avaluació, aplicacions educatives, models d'utilització. Anàlisi d'entorns virtuals d'aprenentatge.). Els riscos d'Internet (objectius: 4,6)

CONTINGUTS INSTRUMENTALS

13.- Verificar que tots els estudiants tenen competències bàsiques amb l'editor de textos, navegació per Internet i correu electrònic. S'utilitzarà software lliure i windows (objectius: 2)

14.- Weblogs (objectius: 5)

15.- Presentacions multimèdia (objectius: 5)

3. Avaluació

1.- Preparació d'un tema relacionat amb l'assignatura i exposició pública a tota la classe (PARELLES) o lectura d'un llibre o article de la bibliografia de l'assignatura i elaboració d'una ressenya i valoració (INDIVIDUAL, 10% de la nota) (16 h.)

2.- Disseny d'un dossier sobre com usen les TIC en un centre docent, visita al centre, elaboració del dossier i presentació pública a classe (PARELLES, 10% de la nota) (18 h.)

3. - Examen sobre els principals aspectes conceptuals de l'assignatura (INDIVIDUAL, 25% de la nota) (16 h.)

4.- Avaluar un material didàctic multimèdia (CD o on-line) (PARELLES, 10% de la nota) (14 h.)

5.- Elaboració d'un material didàctic multimèdia en format presentació multimèdia i presentació a la classe (PARELLES, 10% de la nota) (24 h.)

6.- Examen global sobre els aspectes teòric-pràctics del 2n quadrimestre (INDIVIDUAL, 25% de la nota) (16 h.)

7.- Presentar l'autoavaluació final de l'assignatura (individual) , 10% de la nota (2 h.)

4. Fonts d'informació bàsica

Les webs de suport del professorat:

- BOSCO, Alejandra <<http://dewey.uab.es/abosco/>>

- MARQUÈS, Pere <<http://dewey.uab.es/pmarques/>>

Bibliografia recomanada

Manuels generals

- **ALONSO, Cristina. (1997). La Tecnología Educativa a finales del s.XX: concepciones, conexiones y límites con otras asignaturas. Barcelona: Eumo-Grafic.
- ARAUJO, J., CHADWICK, C. (1993). Tecnología Educativa. Teorías de instrucción. Barcelona: Paidós
- AREA MOREIRA, Manuel (2004) Los medios y las tecnologías en la educación. Madrid: Pirámide/Anaya
- BAUTISTA CARCÍA-VERA, Antonio (coord) (2004) "Las nuevas tecnologías en la enseñanza" Ediciones Akal, S.A. Madrid, España.
- ** CABERO (1999). Tecnología educativa. Madrid: Síntesis.
- CABERO, Julio (editor) (2000) Nuevas tecnologías aplicadas a la educación. Barcelona: Síntesis
- ** CABERO, Julio (Coord.) (1998). Medios audiovisuales y nuevas tecnologías para la formación en el siglo XXI Murcia: Diego Marín.
- CHADWICK, C.B. (1977). Tecnología educativa para el docente. Barcelona: Paidós (1992)
- DE PABLOS, J. y GORTARI, C. (1992) Las nuevas tecnologías de la información en la educación. Sevilla: Alfar.
- DE PABLOS, Juan (1996). Tecnología y Educación. Barcelona: Cedecs Editorial.
- ** DE PABLOS, Juan y otros (1994). La Tecnología Educativa en España. Sevilla: Universidad de Sevilla.
- DUART, Josep M.y SANGRÀ, Albert (2000) Aprender en la virtualidad. Ediciones Gedisa, S.A. Barcelona, España.
- FERNÁNDEZ HUERTA, J. (1987) Tecnología Educativa. Madrid: UNED.

- FERRANDEZ, Adalberto., SARRAMONA, Jaume. y TARIN, Luís. (1988). Tecnología Didáctica. (1977) (1978) Barcelona: Ceac.
- ** FERRÉS, Joan, MARQUÈS GRAELLS, Pere (coords.) (1996). Comunicación Educativa y Nuevas Tecnologías Barcelona: Editorial Praxis
- ** GALLEGO, Domingo; ALONSO, Catalina. (1999). El ordenador como recurso didáctico. Madrid: UNED
- GARCÍA-VALCÁRCEL, Ana. (2003) Tecnología Educativa. Implicaciones educativas del desarrollo tecnológico. Madrid: La Muralla
- GUTIERREZ MARTÍN, Alfonso (2003) Alfabetización digital. Algo más que ratones y teclas. Barcelona: Gedisa
- HARGREAVES, Andy (2003) Enseñar en la sociedad del conocimiento. Editorial Octaedro. España.
- LACRUZ ALCOCER, Miguel (2002). Nuevas tecnologías para futuros docentes. Cuenca: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha. 384 p. ISBN 84-8427-157-9
- LITWIN, Edith y otros (1995) Tecnología educativa. Política, historias y propuestas. Editorial Paidós. Buenos Aires, Argentina.
- ** MAJÓ, Joan; MARQUÈS, Pere (2002). La revolución educativa en la era Internet. Barcelona. Praxis.
- MARQUÈS, Pere [en línea] La web de Pere Marquès <<http://dewey.uab.es/pmarques>>
- ** MARTIN PATINO, José María; BELTRAN LLERA, Jesús; PÉREZ SÁNCHEZ, Luz (2003) Como aprender con Internet. Madrid: Fundación Encuentro
- MARTÍNEZ, Francisco; PRENDES, M. Paz (Coord.) (2004) Nuevas Tecnologías y Educación. Madrid: Pearson Educación.
- MENA, B., MARCOS, M. (1994). Nuevas tecnologías para la enseñanza. Didáctica y metodología. Madrid: Ediciones de la Torre.
- ** PAVÓN, Francisco. (2001). Educación con Nuevas Tecnologías de la Información y la Comunicación. Sevilla: Kronos.
- ** REPARAZ, Charo; SOBRINO, Ángel; MIR, José Ignacio. (2000). Integración curricular de las NNTT. Barcelona: Ariel.
- ** RODRÍGUEZ DIÉGUEZ, José Luís, SÁENZ y otros (1995). Tecnología Educativa. Nuevas Tecnologías aplicadas a la Educación. Alcoy: Editorial Marfil.
- RODRÍGUEZ ILLERA, José Luis (2005) El aprendizaje virtual. Enseñar y aprender en la era digital. Rosario, Argentina: Homo Sapiens
- ROIG, Rosabel (2002). Las Nuevas Tecnologías aplicadas a la educación. Elementos para una articulación didáctica de las Tecnologías de la Información y la Comunicación. Alcoy: Marfil
- ** SAN JOSÉ, Carlos (Coord.) (1999). Tecnologías de la información en la educación. Madrid: Anaya Multimedia.
- ** SANCHO, Joana Mª et al. (1994). Para una Tecnología Educativa. Madrid: Horsori.
- ** TEJEDOR, F.J. y VALCÁRCEL, A.G. (1996). Perspectivas de las Nuevas Tecnologías en Educación. Madrid: Narcea.
- VAZQUEZ, G (1987) Educar para el siglo XXI. Criterios de evaluación para el uso de la informática educativa. Madrid: Fundesco.

Bibliografía específica

- ** ALONSO, Manuel y MATILLA, Luis (1990). Imágenes en acción. Madrid: Akal
- ** AGUADED, José Ignacio; CABERO, Julio (2002) Educar en Red. Internet como recursos para la educación
- ** BALLESTA PAGÁN, Javier; GUARDIOLA, Plácido (2001). Escuela, familia y medios de comunicación. Madrid: Editorial CCS
- ** BALLESTA PAGÁN, Javier (coord.) (2002). Medios de comunicación para una sociedad global. Murcia: Universidad de Murcia
- ** BALLESTA PAGÁN, Javier (coord.) (2001). Los medios de comunicación en la sociedad actual. Murcia: Universidad de Murcia.
- BARBERÀ, Elena (2003) La educación en la red: actividades virtuales de enseñanza y aprendizaje. Barcelona: Paidós
- BARBERÀ, Elena, BADIA, Antoni, MOMINÓ, Josep M. (2001) La incógnita de la Educación a Distancia. Barcelona: ICE-Horsori
- ** BOSCO, A. (1996) "La tecnología educativa, las prácticas de enseñanza y el uso del ordenador: ¿un proyecto innovador?" Comunicación y Pedagogía, nro 141, 16-25.

- **BOSCO, A. (2002) Los recursos informáticos en la escuela de la sociedad de la información: deseo y realidad. *Educación*, nº 29, pp123-144. Revista del Dpto. de Pedagogía Aplicada de la Universidad Autónoma de Barcelona.
- **BOSCO, A. (2004) Sobre los nuevos entornos virtuales de enseñanza y aprendizaje. *Quaderns digitals*, nº 35, [En línea] <http://www.quadernsdigitals.net> [Consulta:14/02/06]
- ** CABERO, Julio; LOSCERTALES, Felicidad; NÚÑEZ, Trinidad (1999). *La prensa en la formación de los docentes*. Barcelona: EUB
- ** CEBRIÁN DE LA SERNA, Manuel; RÍOS, José Manuel (2000). *Nuevas tecnologías aplicadas a las didácticas especiales*. Madrid: Pirámide.
- ** COROMINAS, Agustí. (1994). *La comunicación audiovisual y su integración en el currículum*. Barcelona: Editorial Graó-ICE.
- CROOK, Charles (1998) *Ordenadores y aprendizaje colaborativo*. Editorial Morata. Madrid, España
- FAINHOLC, Beatriz (2004) *Lectura crítica en Internet. Análisis y utilización de los recursos tecnológicos en educación*. Rosario: Homo Sapiens Educaciones
- ** FERRÉS, Joan. (1992). *Vídeo y Educación*. Barcelona: Paidós.
- ** FERRÉS, Joan. (1994). *Televisión y Educación*. Barcelona: Paidós.
- HANNA, Donnal E. (2002). *La enseñanza universitaria en la Era Digital*. Barcelona: Octaedro
- ** MARQUÈS, Pere (1995). *Software educativo: guía de uso, metodología de diseño*. Barcelona: Editorial Estel.
- **MARQUÈS, P. (2000) *Diseño de Páginas web educativas*
<http://158.49.119.99/crai/personal/evte2/09_disegno_desarrollo.htm> [Consulta 14/02/06]
- MORENO, F; BAILLY-BAILLIÈRE, M (2002) *Diseño instructivo de la formación on-line. Aproximación metodológica a la elaboración de contenidos*. Barcelona, España: Editorial Ariel S.A.
- ORTEGA CARRILLO, José Antonio (Coord.) (2002). *Educando en la sociedad digital. Ética mediática y cultura de paz*. Granada: grupo Editorial Universitario
- SALINAS, Jesús; AGUADED, José Ignacio; CABERO, Julio (coords.) (2004) *Tecnologías para la educación. Diseño, producción y evaluación de medios para la formación docente*. Madrid: Alianza Editorial
- SANGRÀ, Albert; GONZÁLEZ, Mercedes (Coords.) (2004) *La transformación de las universidades a través de las TIC: discursos y prácticas*. Barcelona: Editorial UOC
- ** TEIXIDÓ, Martí (1993). *Educació i comunicació*. Barcelona: CEAC
- ** UNED (1987-92). *Curso de lectura de la imagen y medios audiovisuales (libro y 7 vídeos)*. Madrid: UNED.